

Zawody obszaru medyczno-społecznego - czy to dla mnie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cześć! Jestem dla Ciebie 😊

Mając lat naście, nie zastanawiasz się, jak będzie wyglądał Twój dzień w pracy. To „pieśń przyszłości”. Na głowie masz klasówki oraz plany na weekend, a w sercu miłość... Wiecey, każdy był kiedyś młody 😊

Sęk w tym, że już za kilka lat około jednej trzeciej każdej przeżytej doby będziesz spędzać w pracy. Warto dziś wybrać tak, by czuć się w niej raczej jak ryba w wodzie niż jak więzień swego losu. Chcemy Ci pomóc. Przystępnie opisujemy zawody, podpowiadamy, jak możesz poznać siebie, by dobrze wybrać, oraz – ważne! – kto może Ci w tym pomóc.

Obszar Z – o co chodzi?

W tym numerze opisujemy zadania, warunki pracy i perspektywy dla zawodów z **obszaru Z – związanych z bezpieczeństwem, ochroną zdrowia i pomocą społeczną**. Wymieniamy wszystkie zawody (dzieląc je na grupy według kolejnych dziedzin), a kilka z nich, najbardziej popularnych lub odwrotnie – mało znanych – bierzemy „pod lupę” i zaglądamy do kulis. Pytamy pracowników i pracodawców o codzienne czynności, radości i wyzwania, analizujemy możliwości zatrudnienia. Większość z opisanych profesji to tzw. zawody z przyszłością. Pamiętaj! Ważne jest nie tylko, by zawód dawał pracę, lecz by był zgodny z Twoimi zainteresowaniami i pasował do tego, jaka/jaki jesteś.

Cel: Praca fajna dla Ciebie

Każdy wie, jaka ma być jego przyszła praca: „fajna i dobrze płatna”. Ale zaraz, zaraz, konkretnie: fajna – czyli jaka? Który z kilkuset zawodów będzie **fajny dla Ciebie**? Ten zachwalany przez rodziców? Ten wybrany przez przyjaciółkę? A może taki, o którym jeszcze nie słyszałeś? Czy wiesz, czym zajmuje się ortoptystka, co robi technik elektroradiolog, a co należy do zadań terapeuty zajęciowego? Może właśnie któryś z tych zawodów idealnie pasuje do **Twoich** zainteresowań, stylu działania, usposobienia? **Sprawdź to!**

Być może Ty już masz coś na oku... Warto wiedzieć, na co się piszesz – jakie są warunki tej pracy, oczekiwania pracodawców, jakie wyzwania.

Wreszcie: gdy masz już cel – **opracuj „ścieżkę dostępu”**: jaka szkoła Cię do tego zawodu przygotuje i zwiększy Twoje szanse na rynku pracy? Jakie są dalsze, pozaszkolne możliwości doskonalenia? **Piszemy o tym!** Wskazujemy też, gdzie i jak możesz dowiedzieć się jeszcze więcej!

Edukacja dla pracy

Doradztwo EDUKACYJNO-ZAWODOWE

Dowiedz się jakie masz mocne strony, talenty i w jaki sposób wykorzystać je w planowaniu dalszej edukacji.

Twoja kariera

Rynek pracy

Strefa edukacji

Strefa doradcza

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na poznanie siebie i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery; opiszemy w **Przewodniku** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy gdzie znaleźć doradców zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotkasz trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **newsletter**.

Szukaj...

Znajdź nas na facebook podyskutuj na forum

Spis treści

Cześć. Jestem dla Ciebie, czyli wstępniak	2
W tym numerze	3
Z jak Usługi? – co łączy zawody obszaru Z?	4-5
Czy wiesz, że... – całkiem bezpieczne quizy i psychozabawy	6
O zawodach związanych z bezpieczeństwem – zupełnie serio	7
„Spokojnie, jestem tu...” – czyli o pracy technika ochrony fizycznej osób i mienia	8
Starość to radość – o pomaganiu innym na luzie: psychozabawy i ciekawostki	9
Bardziej serio o zawodach związanych z pomocą społeczną	10
Czy Ala polubiłaby Scarlett Johansson, czyli o pracy niani w Polsce	11
Psychika, kręgosłup i ludzkie historie – o pracy opiekuna w domu pomocy społecznej	12
Tajemnica zdrowia, czyli o zawodach medycznych na luzie	13
Zawody w ochronie zdrowia	14
„Prześwietlę cię profesjonalnie!” – codzienność w pracy elektroradiologa	15
Boli, lecz pomaga – o pracy masażysty	16
Skoro nie stawami, to czym zajmuje się... ortoptystka? – portret tajemniczego zawodu	17
Co ma garnitur do szkolnej wycieczki? – czyli o poznawaniu zawodów	18
PoZnaj Zawody Z obszaru Z – może w którymś Zasmakujesz?	19
„Stanowcza uprzejmość” – wywiad z pracownikiem ochrony	20
„Stanowcza uprzejmość – cz. 2” – wywiad z szefem agencji ochrony	20
Z życia wzięte: „Nie mam zainteresowań!” – „Nie znam osoby bez pasji” – odpowiada doradca zawodowy	21
W następnym numerze	22
Klucze do psychozabaw	22

**Zawody,
kwalifikacje,
predyspozycje
– to proste!
Zacznijmy od Z.
– na stronach 4–5**

**Stanowcza uprzejmość
– o pracy w agencji ochrony
z pierwszej ręki** – przeczytaj
wywiad z szefem i pracownikiem
na stronach 18–19

**Czy Ala polubiłaby
Scarlett Johansson?**
– o tym, gdzie może
i jak powinna pracować
opiekunka dziecięca
przeczytaj na stronie 11

**Patrzysz w oczy
czy na nogi?**
– sprawdź, jaka
czeka Cię kariera☺
– z przymrużeniem
oka o pracy
w ochronie zdrowia:
psychozabawy,
ciekawostki i quizy
na stronie 13

„Nie znam osoby bez pasji” –
doradca zawodowy o określaniu
własnych zainteresowań
i predyspozycji na stronach 20–21

Zawody, kwalifikacje, predyspozycje – to proste! Zaczniemy od Z

Kwalifikacje – to coś nowego

W klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego wskazano **obszary kształcenia**, do których przypisane są poszczególne zawody. Obszary kształcenia obejmują zawody pogrupowane pod względem wspólnych efektów kształcenia wymaganych do realizacji zadań zawodowych. **Kwalifikacje** zaś to zestawy umiejętności, których nabycie jest niezbędne do właściwego wykonywania zawodu. W ten sposób opisane kształcenie w zawodzie przybliży się do rzeczywistych potrzeb pracodawców.

Grupa I – zawody związane z bezpieczeństwem – 3 zawody

Jeśli bezpieczeństwo i porządek są dla Ciebie ważne, jeśli jesteś uważny lub potrafisz szybko reagować na zagrożenia...

Zawód i jego symbol cyfrowy

Technik ochrony fizycznej osób i mienia – 541315

Technik bezpieczeństwa i higieny pracy – 325509

Technik pożarnictwa – 311919

Prezentacja tej grupy zawodów na stronach 6-8.

Do obszaru Z należą 22 zawody, zarazem w całym obszarze wyodrębniono 23 kwalifikacje. Każda kwalifikacja jest potwierdzana przez zdanie egzaminu zawodowego – najczęściej w ostatniej klasie szkoły – i wiąże się ze zdobyciem jednego odpowiedniego zawodu. Wyjątkiem w obszarze Z jest zawód technika pożarnictwa, na który składają się 2 kwalifikacje – aby uzyskać dyplom, należy potwierdzić zdaniem egzaminem obie z nich. W innych obszarach znajdujemy też zawody trójkwalifikacyjne – czytaj o nich w kolejnych numerach e-gazetek.

Z jak Usługi? – co łączy zawody obszaru Z

Na tej i kolejnych stronach znajdziesz informacje o zawodach z obszaru medyczno-społecznego. Dlaczego ten obszar zaznaczono literą Z? Trudno powiedzieć... Może dlatego, że

- 3 z tych zawodów dotyczą szeroko pojętego **bezpieczeństwa**?
- przedstawiciele kolejnych 5 potrafią skutecznie się kimś **Zaopiekować**?
- a wykonujący pozostałe 14 profesji dbają o **Zdrowie** innych?

Z jak... Usługi ☺

Jedno jest pewne: wszystkie zawody z tego obszaru należą do **sektora usług**, czyli polegają na wykonywaniu określonych czynności dla kogoś, kto zamiast zrobić coś samodzielnie, zamawia to u innych – z powodu braku umiejętności (najczęściej) albo czasu, siły czy chęci.

Grupa II – zawody związane z pomocą społeczną

Jeśli chętnie poświęcasz czas i uwagę potrzebującym, jeśli cieszysz Cię niesieniem pomocy i ulgi w trudnościach...

Zawód i jego symbol cyfrowy

Opiekun medyczny – 532102

Opiekunka środowiskowa – 341204

Opiekun w domu pomocy społecznej – 341203

Opiekun osoby starszej – 341202

Asystent osoby niepełnosprawnej – 341201

Opiekunka dziecięca – 325905

Prezentacja tej grupy zawodów na stronach 9-12.

Usługi grupują wszystkie formy działalności poza rolnictwem, przemysłem wydobywczym i przemysłem przetwórczym, oferującymi wytwory materialne. Usługi są dominującym sektorem w gospodarkach krajów rozwiniętych, takich jak większość państw europejskich, USA, Kanada czy Japonia. Zarówno przedsiębiorstwa, jak i gospodarstwa domowe tworzą stale rosnący popyt na usługi, zatem zatrudnienie w nich znajduje coraz więcej osób. Można powiedzieć, że żyjemy w społeczeństwie usługowym¹.

Dlaczego 20 zawodów, a 3 grupy zawodowe?

Zawody w ramach jednego obszaru kształcenia pogrupowaliśmy pod względem wspólnych lub zbliżonych kwalifikacji, wymaganych do realizacji zadań zawodowych, uzyskując tym samym trzy grupy: zawody związane z bezpieczeństwem, pomocą i opieką społeczną oraz zawody medyczne. **Należy pamiętać, że w obrębie tej samej grupy są profesje różniące się warunkami pracy, wymagające innych umiejętności i pasujące do różnych osobowości. Co wziąć pod uwagę, by podjąć jak najlepszą decyzję?** Gdy już poznasz zawody, zerknij do sekcji „Doradca radzi” na stronach 18-21.

Specyficzne zawody obszaru medyczno-społecznego

Aktualnie wg rozporządzenia MEN, na rok szkolny 2013/2014, już nie prowadzi się rekrutacji do klasy I szkół kształcących w zawodach **ratownik medyczny i dietetyk** – by je zdobyć, musisz ukończyć wyższe studia zawodowe. Zatem nie będziemy ich bliżej charakteryzować.

Obszar Z – technikum lub szkoła policealna

Ponad 20 profesji – od asystentki stomatologicznej do zajęciowego terapeuty, wybór szeroki jak alfabet. Na co się zdecydować? Przede wszystkim pamiętaj o tym, że w przypadku większości z tych zawodów istnieje możliwość kształcenia wyłącznie w szkołach policealnych. By rozpocząć naukę w takiej szkole, musisz **najpierw ukończyć szkołę średnią** – dowolne technikum lub liceum.

Dwa zawody, dla których przewidziano możliwości kształcenia w technikum, czyli bezpośrednio po gimnazjum, to technik ortopeda i technik masażysta. Jednakże na poziomie technikum nauka w zawodzie masażysty może być prowadzona wyłącznie dla uczniów niewidomych i słabo widzących. Pozostali mogą go zdobyć, ale w szkole policealnej.

Zawody deficytowe w 2012 roku – obszar Z górą!

Co roku Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej publikuje ranking zawodów, w których występuje deficyt (brak) lub nadwyżka pracowników. W roku 2012 wśród 30 zawodów deficytowych aż trzy należały do obszaru Z: pracownik ochrony fizycznej, opiekun osoby starszej i opiekunka dzieciąca². Czyli tych pracowników w całej Polsce poszukiwano. Natomiast wśród zawodów nadwyżkowych nie było ani jednego zawodu z obszaru medyczno-społecznego.

Grupa III – zawody medyczne, 13 zawodów

Jeśli interesuje Cię funkcjonowanie ludzkiego ciała, chcesz poznać sposoby dbania o zdrowie, zasady profilaktyki i leczenia, ale niekoniecznie chcesz być lekarzem...

Zawód i jego symbol cyfrowy

Technik masażysta – 325402

Technik ortopeda – 321403

Terapeuta zajęciowy – 325907

Ortoptystka – 325906

Ratownik medyczny – 325601

Higienistka stomatologiczna – 325102

Asystentka stomatologiczna – 325101

Dietetyk – 322001

Technik dentystryczny – 321402

Protetyk słuchu – 321401

Technik farmaceutyczny – 321301

Technik sterylizacji medycznej – 321104

Technik elektroradiolog – 321103

Prezentacja tej grupy zawodów na stronach 13-17.

¹ I. Mudie P., Cottam A., „Usługi. Zarządzanie i marketing”, PWN, Warszawa 1998.

² <http://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe/rok-2012/>

Psychozabawa: strażak czy inspektor?

Nie bierz tych wyników zbyt serio, okej? 😊

Psychozabawa

Zaznacz wybrane	Treść pytania i odpowiedzi
0	Całkiem na wesoło: Spośród 4 żywiołów wybieram:
A	góry i wiatr.
B	ogień lub wodę.
C	Tylko nie żywioły! – bo są nie do opanowania...

TAK lub NIE			Pół żartem, pół serio – wybierz odpowiedź.
	TAK	NIE	
1			Wolę gorące lato niż mroźną zimę.
2			Lubię obserwować ludzi z boku, gdy nie zwracają na mnie uwagi.
3			W nagłych nieprzewidzianych sytuacjach często tracę głowę.
4			Zawsze mam zaktualizowane antywirusy i kopie zapasowe w komputerze.
5			Wiele czynności wykonuję wg swojej stałej „procedury” – dzięki temu oszczędzam czas i eliminuję ryzyko błędów.
6			Życie bez odrobiny adrenaliny byłoby usypiające.
7			Lubię się dzielić swoją wiedzą, uczyć innych.
8			Od gadania wolę działanie.
9			Użytkowanie sprzętu zaczynam od lektury instrukcji – w końcu ktoś ją po coś napisał!
10			Monotonia przytępia moją spostrzegawczość i osłabia czujność.
11			Nie lubię konfliktów – wolę ustąpić, nawet gdy wiem, że mam rację.
12			Boję się ludzi i sytuacji nieprzewidywalnych.
13			Potrzebuję regularnego snu – praca zmianowa to dla mnie jakiś koszmar.
14			Lepiej pracuję w zespole niż samodzielnie.
15			Zarówno moje otoczenie, jak i ja sam uważam się za osobę asertywną.

Klucz do wyników znajdziesz na stronie 22.

Grupa I – O zawodach związanych z bezpieczeństwem – całkiem serio

Bezpieczeństwo jest jedną z podstawowych potrzeb człowieka – zapewniać je i dbać o nie można na bardzo wiele różnych sposobów. Do tej grupy przyporządkowaliśmy 3 zawody, którym odpowiadają 4 kwalifikacje.

Jeśli lubisz mierzyć się z zagrożeniami, możesz pomyśleć o tych zawodach. Rozważ nie tylko dziedzinę wiedzy, która odnosi się do zawodu, ale i osobiste predyspozycje. Z pewnością inne będzie miejsce pracy, inną będą obowiązki i obciążenia technika pożarnictwa, a inne technika BHP. Działania inspektora BHP to praca planowa, powtarzalna, skrupulatna, ale mniej istotne jest w niej podejmowanie decyzji i działań pod presją czasu. Strażak i pracownik ochrony to „ludzie zdecydowanych reakcji”, umiejący działać w sytuacji kryzysowej, choć z zachowaniem procedur, i gotowi na ryzyko.

Rozważ więc, czy chcesz:

- nosić mundur jak technik pożarnictwa i technik ochrony fizycznej osób i mienia, czy też wolisz pracę „w cywilu” jak technik BHP?

- mieć możliwość prowadzenia własnej działalności gospodarczej jak technik BHP i technik ochrony fizycznej osób i mienia, czy pracować w strukturach formacji państwowej jak technik pożarnictwa?
- wykonywać czynności ratownicze i interwencyjne jak technik pożarnictwa i technik ochrony fizycznej osób i mienia, czy działać planowo w kierunku tropienia przyczyn wypadków przy pracy i przeciwdziałania im?

Jeśli jednak bezpieczeństwo jest dla Ciebie bardzo ważne i jesteś

- odpowiedzialny i konsekwentny
 - sprawny fizycznie
 - opanowany, spostrzegawczy i masz podzielność uwagi
- pomyśl – może jeden z powyższych zawodów jest właśnie dla Ciebie.

Aby ułatwić Ci wybór, zamieszczamy na kolejnej stronie charakterystykę zawodu, w którym wciąż są w Polsce wolne miejsca pracy: technik ochrony fizycznej osób i mienia zwany często skróto pracownikiem ochrony.

Zawód	Kwalifikacja
Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	Zarządzanie bezpieczeństwem w środowisku pracy
Technik ochrony fizycznej osób i mienia	Ochrona osób i mienia
Technik pożarnictwa	Wykonywanie działań ratowniczych Zarządzanie działaniami ratowniczymi

Spokojnie, jestem tu... – Technik ochrony fizycznej osób i mienia

Umiesz błyskawicznie podejmować decyzje i sprawdzasz się w działaniu. Interesuje Cię broń palna, jesteś sprawny fizycznie, a może nawet ćwiczysz jakiś sport walki? Jesteś asertywny i nie tracisz głowy w sytuacjach konfliktowych lub zaskakujących? Chciałbyś, aby przy Tobie ludzie czuli, że nic im nie grozi – pomyśl o tym zawodzie!

Co tak naprawdę robi pracownik ochrony?

- chroni mienie firm i osób prywatnych, nie wpuszcza osób niepowołanych na teren chroniony
- chroni osoby w celu zapewnienia bezpieczeństwa życia, zdrowia i nietykalności osobistej
- stosuje środki przymusu bezpośredniego (m.in. kajdanki, pałki służbowe, paralizatory, broń palną)
- konwojuje wartości pieniężne i nie tylko...
- zapewnia porządek i bezpieczeństwo podczas imprez masowych (np. koncertów, meczy)
- współpracuje z innymi formacjami ochronnymi

Potrafi:

- opracować skomplikowany dokument zwany planem ochrony
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia
- rozróżniać techniczne środki zabezpieczeń (systemy alarmowe, włamania i napadu)

Gdzie pracuje?

- w agencjach ochrony – także na stanowisku kierowniczym i/lub jako właściciel
- w firmach i instytucjach zatrudniających własną ochronę
- w specjalistycznych uzbrojonych formacjach ochronnych czy wewnętrznych służbach ochrony, pod warunkiem, że posiada licencję (wtedy praca może przypominać nieco bardziej to, co oglądamy w filmach sensacyjnych. Ale pamiętaj: duża część czasu pracownika każdej ochrony to **obserwacja**, gdy nic się nie dzieje, i **wyzwanie dla czujności**)
- w różnych pomieszczeniach, często na wolnym powietrzu, przy różnej pogodzie

Kariera edukacyjna

Zanim rozpoczniesz naukę w dwuletniej szkole policealnej (stacjonarnej lub zaocznej, w szkole dla młodzieży lub dla dorosłych) na tym kierunku, musisz

ukończyć dowolne technikum lub liceum. Zawód pracownika ochrony nie musi być Twoim pierwszym i jedynym zawodem. Egzamin kwalifikacyjny odbywa się pod koniec klasy drugiej.

Z pierwszej ręki

Marek, pracownik ochrony od 11 lat:
W tej pracy opanowanie i logiczne myślenie jest równie ważne jak wykształcenie.

Możesz wyspecjalizować się i uzyskać stosowne uprawnienia, np. w zakresie ochrony imprez masowych. Dalszym etapem mogą być też studia wyższe na kierunku np. bezpieczeństwo wewnętrzne i/lub kursy doskonalące z zakresu strzelania z broni palnej oraz technik interwencyjnych, sztuk walki, taktyki ochrony, technicznych środków zabezpieczeń czy ochrony informacji niejawnych.

Po ukończeniu szkoły i zdaniu egzaminu możesz uzyskać licencję pracownika ochrony fizycznej, którą wydaje komendant wojewódzki policji.

Z pierwszej ręki

Piotr, szef ochrony w dużym zakładzie od 4 lat:
Praca u nas jest zmianowa. Po 24 godzinach pracy jest 48 godzin wolnego. Zatrudniamy mężczyzn i kobiety z licencją pracownika ochrony fizycznej – takie są przepisy.

Perspektywy zawodu

Wraz z rozwojem cywilizacyjnym wzrasta świadomość zagrożeń, a tym samym i zapotrzebowanie na profesjonalne usługi ochrony. Wykorzystanie nowoczesnej aparatury i systemów komunikacji wpływa na stałe zwiększanie efektywności usług ochronnych. Osoby przedsiębiorcze w tej branży mogą ubiegać się o uzyskanie koncesji i otworzyć własną firmę świadczącą usługi w zakresie ochrony osób i mienia.

Analiza internetowych ofert pracy z portalu *Pracuj.pl* (2012) wykazała, że w branży „ochrona osób i mienia” najczęściej szukano: pracowników ochrony, pracowników grup interwencyjnych, wartowników-konwojentów czy też szefów ochrony. Przypominamy też o rankingu zawodów deficytowych cytowanym na stronie 5.

Psychozabawa

Czy masz usposobienie pasujące do zawodów, w których pomagamy i opiekujemy się innymi, a jeśli tak, to do których? Pamiętaj, to nie jest psychologiczny kwestionariusz, potraktuj to jako pretekst do samodzielnego samopoznania.

Wybierz tylko jedną odpowiedź.

1. W pracy nie lubię:
 - A. hałasu i chaosu.
 - B. powtarzalności i monotonnego planu dnia.
 - C. wysiłku fizycznego.
2. Gdybym musiał z kimś spędzić tydzień sam na sam, wybrałbym:
 - A. chorego, który nie podnosi się z łóżka.
 - B. małe, nadmiernie ruchliwe dziecko.
 - C. niedołążną starszą osobę.
 - D. Z nikim, nawet najfajniejszym, nie wytrzymałbym całego tygodnia.
3. Chętnie podejmuję się zadań, które wymagają ode mnie:
 - A. ryzykowania i rywalizacji.
 - B. bycia pod dachem w jednym miejscu i dopilnowywania szczegółów.
 - C. poruszania się i przemieszczania.
 - D. wymyślania nowych rzeczy i reagowania na nieprzewidziane sytuacje.
4. Wskaż dobrze określający Cię zestaw zalet.
 - A. Kreatywność i pogoda ducha.
 - B. Empatia i bycie taktownym.
 - C. Cierpliwość i wyrozumiałość.
 - D. Ambicja i bezkompromisowość.
5. W pracy chciałbym przede wszystkim
 - A. czuć się potrzebnym.
 - B. dobrze zarabiać.
 - C. nawiązywać więź z ludźmi.
 - D. rozwijać się i wspierać czyjś rozwój.

Klucz do wyników znajdziesz na stronie 22.

Grupa II – Bardziej serio o 6 zawodach związanych z pomocą społeczną

Polacy się starzeją. Europejczycy też. Z roku na rok będzie przybywało ludzi, dla których samodzielne funkcjonowanie, nawet zwykłe, codzienne, będzie utrudnione. Im większa niesprawność, tym trudniej najbliższym zapewnić opiekę członkowi rodziny. Z drugiej strony coraz częściej młodzi mobilni rodzice mieszkają z dala od swoich rodziców. To rozbitcie powoduje, że i dziadkowie, i wnuki nie mają opieki. Wreszcie, kobiety często pracują poza domem i nie mogą zająć się osobą starszą, chorą ani dzieckiem. Rośnie zatem zapotrzebowanie na opiekę profesjonalną. W obszarze Z do grupy profesji związanych z opieką zaliczyliśmy 6 zawodów (i zarazem 6 kwalifikacji).

Jeśli chcesz poświęcić swój czas i wysiłek potrzebnymi, jesteś **odporny psychicznie i sprawny fizycznie**, a jednocześnie **empatyczny** – możesz pomyśleć o zawodzie z grupy dotyczącej opieki. Ale pamiętaj, że te zawody, choć w jednej grupie, różnią się między sobą. Z pewnością inne będzie miejsce pracy, inne będą też obowiązki i obciążenia opiekunki dziecięcej i opiekunki środowiskowej.

Rozważ zatem:

- Dla kogo chciałbyś pracować: dla dorosłych jako terapeuta zajęciowy, dla dzieci jako opiekunka dziecięca, dla starszych czy niepełnosprawnych?
- Gdzie chciałbyś pracować: samodzielnie – w czymś domu i dla jednej osoby, jak np. asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun środowiskowy czy jako członek zespołu, w specjalnej placówce i z grupą podopiecznych, jak opiekun w domu pomocy społecznej, opiekun medyczny, terapeuta zajęciowy?

Jeśli lubisz wspierać innych w trudach codzienności i jesteś osobą:

- cierpliwą
 - łatwo nawiązującą kontakt
 - odporną na sytuacje trudne w relacjach z ludźmi
- pomyśl o zawodzie z grupy dotyczącej opieki – może jeden z nich jest właśnie dla Ciebie.

Aby ułatwić Ci wybór, zamieszczamy krótkie opisy dwóch zawodów tej grupy:

- opiekunki dziecięcej, dla której wciąż są w Polsce wolne miejsca pracy;
- opiekuna w domu pomocy społecznej, bo osób zainteresowanych tego typu placówkami co roku przybywa.

Zawód	Kwalifikacja
Asystent osoby niepełnosprawnej	Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej
Opiekun medyczny	Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej
Opiekun osoby starszej	Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej
Opiekun w domu pomocy społecznej	Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie podopiecznej
Opiekunka dziecięca	Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka
Opiekunka środowiskowa	Świadczenie usług opiekuńczych

Czy Ala polubiłaby Scarlett Johansson? – o pracy opiekunki dziecięcej

Spontanicznie i swobodnie nawiązujesz kontakty z małymi dziećmi, bez znużenia rozmawiasz z nimi i o nich? Interesuje Cię rozwój dziecka, masz zdolności manualne lub muzyczne i głowę pełną pomysłów? – pomyśl o tym zawodzie!

Od opiekunki oczekuje się przede wszystkim:

- odpowiedzialności i uważności – bo powierzamy jej bezpieczeństwo dzieci
- cierpliwości, pogody ducha i ciepła
- ale też zdecydowania, by zapanować nad maluchem
- rozumienia dziecka i kreatywności przy organizacji czasu wolnego
- rzetelności i zorganizowania w utrzymaniu porządku dnia i otoczenia

Co tak naprawdę robi opiekunka dziecięca?

- zapewnia bezpieczeństwo dziecka oraz zaspokaja jego potrzeby fizyczne i psychiczne
- wykonuje codzienne czynności związane z pielęgnacją dziecka – odpowiada za jego higienę, mycie, przewijanie, przebieranie i pielęgnację
- odpowiada za prawidłowe odżywianie dziecka, a także podawanie leków i zabiegi rehabilitacyjne, jeśli to konieczne
- opiekuje się, wychowuje i edukuje, uwzględniając poziom rozwoju dziecka przez odpowiedni dobór zabaw i sposób traktowania dziecka
- podnosi i nosi dzieci, wozi na wózkach, schyla się do nich, biega z nimi i za nimi

Z pierwszej ręki

Asia, wykwalifikowana opiekunka dziecięca, od 5 lat w zawodzie:

Mój dyplom to dla każdego rodzica sygnał, że opiekę nad dziećmi traktuję poważnie, że nie szukam tej pracy przypadkowo. To mój dodatkowy atut.

Gdzie pracuje?

- w domach prywatnych
- w żłobkach, klubach dziecięcych i domach małego dziecka
- na oddziałach szpitalnych, w hospicjach i ośrodkach, które zajmują się opieką nad dziećmi (także niepełnosprawnymi)
- w sanatoriach i prewentoriach dziecięcych
- we własnej firmie

Z pierwszej ręki

Mama 2-letniej Ali – poszukuje opiekunki:
Opiekunka dziecięca musi lubić Alę i Ala musi lubić ją. Dyplom i referencje są równie ważne. Dzięki nim wiem, co taka osoba potrafi.

Kariera edukacyjna

Zanim rozpoczniesz naukę w dwuletniej szkole policealnej kształcącej w zawodzie opiekunka dziecięca, **musisz ukończyć** dowolne **technikum lub liceum**. Pamiętaj, że ten zawód nie musi być Twoim pierwszym i jedynym zawodem. Nauka realizowana jest tylko w formie stacjonarnej w szkole dla młodzieży lub dla dorosłych. Egzamin kwalifikacyjny odbywa się pod koniec klasy drugiej.

Następnym etapem mogą być studia wyższe na kierunku np. pedagogika lub wychowanie przedszkolne.

Perspektywy zawodu

Dzisiejsi rodzice oczekują i opieki, i rozwijania potencjału dziecka. Poszukują fachowców z najwyższej półki, którzy z zaangażowaniem i w oparciu o rzetelną wiedzę pielęgnują, wychowują i edukują. Osoby przedsiębiorcze mogą otworzyć własną firmę zatrudniającą opiekunki.

Analiza internetowych ofert pracy (*Pracuj.pl* w 2012 r.) potwierdza duże zapotrzebowanie na tzw. nianie (patrz też str. 5). Oferty są zróżnicowane: od zatrudnienia godzinowego, doraźnego, po 8-godzinną regularną pracę, aż do propozycji zamieszkania z rodziną na stałe.

Z pierwszej ręki

Aneta, studentka, opiekunka 1,5-letniej Marysi:
Wyzwania? Trzeba dogadywać się i z dzieckiem, i z rodzicami: zasady wychowania, przestrzeganie czasu pracy (matka czasem wracała spóźniona i opuszczałam przez to moje zajęcia!) – grunt to precyzyjne ustalenia i asertywność. Wchodzisz w życie rodziny – tu znów trzeba taktu i zrozumienia. No i trudno się nie przywiązać, więc zmiana pracy to niełatwy moment.

Psychika, kręgosłup i ludzkie historie – opiekun w domu pomocy społecznej (DPS)

Ciekawią Cię ludzkie historie, lubisz ludzi – tych miłych i tych trudnych też, a jednocześnie Twoja psychika i kręgosłup to mocni i odporni partnerzy? Lubisz pomagać? Pomyśl o tym zawodzie!

Od opiekuna w domu pomocy społecznej oczekuje się:

- uprzejmości i empatii w kontakcie z osobami starszymi, schorowanymi, samotnymi i pokrzywdzonymi przez los
- panowania nad własnymi emocjami, nawet jeśli podopieczny nie jest osobą łatwą w kontaktach
- dobrego zorganizowania w codziennych czynnościach

Co tak naprawdę robi opiekun w DPS?

- jest osobą pierwszego kontaktu dla osób potrzebujących, oderwanych od kontaktów z bliskimi – sprawuje opiekę nad nimi i udziela im wsparcia emocjonalnego
- współpracuje z zespołem terapeutycznym, tworząc i realizując indywidualne programy oddziaływań skierowanych na podopiecznych
- pomaga w zaspokajaniu potrzeb, rozwiązywaniu problemów, samoobsłudze
- organizuje czas wolny, aktywizując, umożliwia samo-realizację, rozwój zainteresowań, integrację z rodziną, mieszkańcami placówki i lokalną społecznością

Gdzie pracuje?

W domach pomocy społecznej o różnych profilach, np. dla osób:

- w podeszłym wieku
- przewlekle chorych
- niepełnosprawnych intelektualnie i/lub chorych psychicznie

Z pierwszej ręki

Teresa, opiekun w DPS od 10 lat:

Praca jest ciężka i odpowiedzialna – trzeba mieć silną psychikę. Ale daje ogromną satysfakcję.

Kariera edukacyjna

Nauka w szkole policealnej kształcącej w zawodzie opiekun w domu pomocy społecznej trwa dwa lata, może być prowadzona formie stacjonarnej lub zaocznej, w szkole dla młodzieży lub dla dorosłych. Zanim ją rozpoczniesz, musisz **ukończyć** dowolne **technikum lub**

Z pierwszej ręki

Agnieszka, opiekunka w DPS od 4 lat:

Dobrym słowem, czynem wiele się zdziała, nawet skruszy wiele złych nawyków, trzeba być tylko cierpliwym.

liceum – ten zawód nie musi być Twoim pierwszym ani jedynym zawodem. Egzamin kwalifikacyjny czeka Cię pod koniec klasy drugiej.

Następnym etapem mogą być studia wyższe. Wskazane kierunki to: pedagogika (z ukierunkowaniem na odpowiednią specjalizację, np. asystent osoby niepełnosprawnej czy andragogika), pielęgniarstwo lub też fizjoterapia.

Perspektywy zawodu

Proces starzenia się ludności Polski i Europy stale postępuje. A zmiany w stylu życia rodzin i mobilność młodych powodują, że coraz rzadziej osoby starsze mogą liczyć na bezpośrednią opiekę ze strony aktywnych członków rodziny. To wszystko generuje popyt na instytucjonalną pomoc. Do osób wymagających takiej opieki zaliczyć trzeba także osoby dorosłe, młodzież i dzieci przewlekle chore psychicznie i niepełnosprawne intelektualnie oraz dzieci i młodzież niepełnosprawne intelektualnie.

Przegląd ofert pracy w oparciu o *Portal Publicznych Służb Zatrudnienia* i portal *Pracuj.pl* wykazuje zapotrzebowanie na opiekunów w zakładach opiekuńczo-leczniczych i domach pomocy społecznej w różnych regionach Polski oraz na terenie UE.

Rozgrzewka z przymrużeniem oka – Psychozabawa

Przyjrzyj się (z przymrużeniem oka ;), do którego zawodu medycznego pasujesz. Ale nie opieraj na tych wynikach swych wyborów – to nie jest rzetelny test psychologiczny, lecz inspiracja do dalszych „przymiarek”. W każdym pytaniu wybierz tylko jedną odpowiedź.

1. Gdy poznajesz nową osobę i przyglądasz się jej, zwracasz uwagę przede wszystkim na:

- A. uśmiech.
- B. spojrzenie.
- C. postawę ciała.
- D. charakter pisma.

I trochę bardziej na serio:

2. Największą trudnością w pracy byłoby dla mnie:

- A. uczyć cudze dzieci.
- B. wykonywać monotonne czynności usługowe: układanie, podawanie, odbieranie.
- C. stać za ladą.
- D. patrzeć na ofiary nieszczęśliwych wypadków i na niepełnosprawnych.

3. Jesteś dobra/dobry w:

- A. utrzymywaniu porządku i estetycznych pracach manualnych.
- B. usprawnianiu słabo działających mechanizmów.
- C. nawiązywaniu kontaktu z ludźmi i tworzeniu miłej atmosfery.
- D. wyłapywaniu szczegółów, pamiętaniu nazw i liczb.

4. Gdybyś musiała/musiał uczyć się cały rok tylko wybranych dziedzin wiedzy, byłyby to:

- A. fizyka mechaniczna, gimnastyka z wuefu oraz prace techniczne.
- B. chemia organiczna i nieorganiczna.
- C. chemia organiczna i prace plastyczne.
- D. geometria i optyka.

5. Spośród sztuk pięknych najbardziej lubisz:

- A. rzeźbę i rzemiosło użytkowe.
- B. balet i taniec współczesny.
- C. malarstwo i fotografię artystyczną.
- D. Nie lubię tylko sztuk współczesnych, bo nie wiadomo, o co chodzi, same niejasności.

6. Spośród poniższych największą Twoją zaletą jest:

- A. dokładność ręcznego wykonania.
- B. cierpliwość ustnego powtarzania.
- C. uważność spostrzegania i czytania.
- D. skuteczność naprawiania.

Klucz do wyników znajdziesz na stronie 22.

Grupa III – 11 zawodów w ochronie zdrowia

Żyjemy dłużej, ale dopadają nas choroby, i stare, i nowe, a medycyna ściga się z nimi, rozwijając wąskie obszary wysokiej specjalizacji w diagnostyce i leczeniu – tym samym rośnie zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi medyczne. Cykl kształcenia w szkołach policealnych branży medycznej jest zróżnicowany i trwa od jednego roku (technik sterylizacji medycznej) do 2,5 roku (technik elektroradiolog).

W obszarze Z do grupy zawodów medycznych przyporządkowane zostało 11 zawodów i 11 kwalifikacji.

Choć zaliczone do tej samej grupy, technik dentystryczny to nie to samo co asystent bądź higienista, bo nie pracuje on w gabinecie stomatologicznym, lecz zazwyczaj w pracowni protetycznej i zlecenia przyjmuje od dentysty, a nie od pacjenta. Inne będą miejsce pracy i wyzwania zawodowe technika elektroradiologa, inne terapeuty zajęciowego, jeszcze inne ortoptystki.

Rozważ zatem, czy chcesz:

- mieć codziennie bezpośredni kontakt z pacjentem (higienistka stomatologiczna, terapeuta zajęciowy, masażysta), czy rzadszy, tak jak to jest w pracy technika dentystrycznego lub technika sterylizacji medycznej?
- pracować w zespole podobnie jak np. technik elektroradiolog, czy działać raczej samodzielnie – jak ortoptystka czy protetyk słuchu?

- zajmować się okiem – jak ortoptystka, uchem – jak protetyk słuchu, człowiekiem w grupie – jak terapeuta zajęciowy, czy też obsługiwać urządzenia – jak technik elektroradiolog lub technik sterylizacji medycznej?

Jeśli jesteś:

- odpowiedzialny, schludny, dokładny
 - sprawny manualnie
 - i lubisz wciąż się dokształcać
- pomyśl o zawodach z grupy medycznej.

Na kolejnych stronach zamieszczamy krótkie opisy trzech zawodów tej grupy: technika elektroradiologa, technika masażysty i ortoptysty – dla ciekawych, cóż to za zawód, i lubiących dzieci.

Zawód	Kwalifikacja
Ortoptysta	Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki
Protetyk słuchu	Świadczenie usług medycznych w zakresie protetyki słuchu
Technik dentystryczny	Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystrycznej, ortodoncji oraz epitezy twarzy
Technik masażysta	Świadczenie usług w zakresie masażu
Technik ortopeda	Wykonywanie i dobieranie przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych
Terapeuta zajęciowy	Świadczenie usług w zakresie terapii zajęciowej
Technik sterylizacji medycznej	Wykonywanie dezynfekcji i sterylizacji medycznej
Asystentka stomatologiczna	Asystowanie lekarzowi dentyście i utrzymanie gabinetu w gotowości do pracy
Higienistka stomatologiczna	Prowadzenie działalności profilaktyczno-leczniczej pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty
Technik elektroradiolog	Świadczenie usług medycznych w zakresie diagnostyki obrazowej, elektromedycznej i radioterapii
Technik farmaceutyczny	Sporządzanie i wytwarzanie produktów leczniczych oraz prowadzenie obrotu środkami farmaceutycznymi i materiałami medycznymi

„Prześwietlę cię profesjonalnie!” – technik elektroradiolog

Zawsze interesowało Cię „co jest w środku” ludzkiego ciała, a zarazem mechanizmy i elektronika zawsze były Twoją pasją? Wiesz lub chcesz wiedzieć, na czym konkretnie polega ultrasonografia, spirometria, tomografia – może więc elektroradiologia jest dla Ciebie?

Technik elektroradiolog należy do średniego personelu medycznego w placówkach ochrony zdrowia, jest partnerem dla lekarza, posiada wiedzę z zakresu diagnostyki i terapii z użyciem radiologii.

Co dokładnie robi technik elektroradiolog?

- wykonuje samodzielnie lub w zespole badania i zabiegi terapeutyczne z wykorzystaniem promieniowania jonizującego, pola magnetycznego, pierwiastków promieniotwórczych, ultradźwięków i in.
- przygotowuje sprzęt i pacjenta do badań i zabiegów w zakresie diagnostyki obrazowej, elektromedycznej, radioterapii
- wykonuje obróbkę chemiczną i techniczną, cyfrową (pośrednią i bezpośrednią) zdjęć rentgenowskich
- analizuje wyniki i przygotowuje je do oceny przez lekarza
- współdziała przy archiwizacji danych diagnostycznych

Jeśli jesteś:

- precyzyjny i spostrzegawczy
 - systematyczny
 - i wiesz, że opanujesz emocje, widząc na ekranie i w dokumentacji wskaźniki poważnych, a nawet śmiertelnych chorób u pacjentów, z którymi będziesz pracować
- rozważ ten zawód.

Z pierwszej ręki

Adam, technik elektroradiolog od 11 lat:
Przy planowaniu kariery zawodowej należy pamiętać, że praca technika elektroradiologii odbywa się w warunkach szkodliwych (np. jest się narażonym na promieniowanie jonizujące) i w stresie.

Gdzie pracuje?

W publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, a konkretnie w pracowniach:

- rentgenowskiej (rentgenografii, rentgenoskopii)
- tomografii komputerowej
- rezonansu magnetycznego

Z pierwszej ręki

Anna, technik elektroradiolog od 7 lat:
Nie tylko obsługuję urządzenia. Do moich zadań należy również prowadzenie dokumentacji badań.

- ultrasonografii
 - radiodiagnostyki stomatologicznej (i w pracowniach stomatologicznych przy wykonywaniu rentgenografii lub pantomografii)
 - mammografii (i w mammobusach)
- lub
- na oddziałach intensywnego nadzoru kardiologicznego i reanimacji
 - w szpitalnych oddziałach ratunkowych

Kariera edukacyjna

Zanim rozpoczniesz naukę w dwupółletniej szkole policealnej (**wyłącznie w szkole dla młodzieży**) kształcącej w zawodzie technik elektroradiolog, musisz ukończyć **dowolne technikum lub liceum**. Egzamin kwalifikacyjny odbywa się pod koniec pierwszego semestru klasy trzeciej.

Następnym etapem mogą być studia wyższe na kierunkach typu elektroradiologia, zdrowie publiczne albo medycyna.

Perspektywy zawodu

Ciągły rozwój techniki, fizyki i medycyny wymaga od techników elektroradiologów stałego poszerzania kompetencji, ale też generuje nowe miejsca pracy. Nierzadko elektroradiolodzy są jedynymi członkami zespołów interdyscyplinarnych potrafiącymi obsługiwać aparaturę elektromedyczną. Szeroki wachlarz możliwości zatrudnienia czyni ten zawód atrakcyjnym w kraju i za granicą.

Boli, lecz pomaga – technik masażysta

Umiesz zbudować atmosferę zaufania, poszanowania intymności, współpracować długoterminowo nad programem zdrowienia (z rodzicami dzieci lub z lekarzami)? Interesuje Cię układ ruchu człowieka, kwestie postawy i sprawności fizycznej? Chcesz przynosić ulgę w cierpieniu lub pomagać w odprężeniu? Masz sprawne dłonie i dobrą kondycję? Lubisz głaskać, rozcierać, ugniatać, oklepywać i cierpliwie czekać na efekty swoich działań? – poznaj zawód masażysty.

Co tak naprawdę robi technik masażysta?

- stosuje wszystkie metody i techniki masażu oraz zabiegi, które usprawniają leczenie i rehabilitację chorych lub relaksują zdrowych
- wykonuje masaż w: medycynie, sporcie, kosmetyce i profilaktyce
- pracuje jako członek zespołu rehabilitacyjnego bądź indywidualnie
- najczęściej pracuje na stojąco

Z pierwszej ręki

Dominik, technik masażysta od 5 lat:
Od 3 lat wykonuję masaże w domu u pacjenta na specjalnym przenośnym stole do masażu, który przywożę ze sobą. Nie narzekam na brak pacjentów. Raczej na brak czasu.

Gdzie pracuje?

- w szpitalu
- przychodni rehabilitacyjnej dla dzieci lub dorosłych
- gabinetach fizjoterapeutycznych
- sanatoriach
- hotelach i ośrodkach SPA
- gabinetach odnowy biologicznej
- prywatnych (także własnym) gabinetach masażu
- jako masażysta drużyny sportowej

Kariera edukacyjna

Naukę w technikum mogą rozpocząć wyłącznie osoby niewidome lub słabo widzące. Dwuletnia szkoła policealna (dla młodzieży lub dorosłych, **wyłącznie stacjonarnie**, egzamin pod koniec klasy drugiej) nie stwarza takich ograniczeń, ale oczywiście wcześniej musisz ukończyć dowolne technikum lub liceum.

Następnym etapem mogą być studia wyższe na kierunku np. fizjoterapia.

Perspektywy zawodu

Masaże bywają częścią procesu rehabilitacji pacjentów (w tym często dzieci), ale też sposobem dbania o urodę i remedium na stresy współczesnego życia. Obecnie otwiera się coraz więcej tego typu prywatnych klinik. Możesz też postawić na masaż sportowy. Sportowcy korzystają z usług masażysty podczas treningu, przed startem w konkurencji i po niej – ale zauważ, że trzeba być mobilnym i podróżować w ramach pracy.

Dyplom technika masażysty uprawnia do samodzielnego świadczenia usług. Trzeba tylko przedsiębiorczego zmysłu albo wspólnika, który zajmie się m.in. reklamą i można otwierać własny gabinet stacjonarny lub mobilny.

Z pierwszej ręki

Beata, masażystka od 20 lat:
Zajmuję się rehabilitacją dzieci niepełnosprawnych. Cierpliwa współpraca z rodzicami w moim przypadku ma ogromne znaczenie.

Skoro nie stawami, to czym zajmuje się... ortoptystka?

Zawód zagadka i kwalifikacja zagadkowa. Jeden z zawodów medycznych – zatem biały kitel jako strój służbowy prawie pewny. Podpowieź tkwi w samej nazwie: *ortos* (łac.) = prosty + *opticos* (łac.) = wzrok. Zawód ten jest integralną częścią okulistyki i wymaga wytrwałości oraz umiejętności nawiązywania kontaktów z pacjentami w różnym wieku – najczęściej są to dzieci, u których regularne ćwiczenia mogą jeszcze wiele „naprostować” ☺.

Co tak naprawdę robi ortoptystka?

- pomaga osobom z zezem i niedowidzeniem, bada i prowadzi ćwiczenia
- wykonuje badania ortoptyczne i określone badania okulistyczne
- dobiera pomoce optyczne i nieoptyczne
- komunikuje się z pacjentem, lekarzem okulistą i zespołem terapeutycznym
- prowadzi działania w zakresie profilaktyki ortoptycznej i okulistycznej

Z pierwszej ręki

Monika, ortoptystka w poradni, pracuje od roku: *W tej pracy piękne jest to, że pomagam dzieciom i staram się zapobiegać ich cierpieniu czy trudnościom w przyszłości – to daje siłę i poczucie sensu. Ale czasem trzeba długo czekać na efekty – i to bywa z kolei frustrujące.*

Gdzie pracuje?

W instytucjach leczniczych, oświatowych, integracyjnych i specjalnych, czyli:

- w szpitalach na oddziałach okulistycznych
- w poradniach okulistycznych, poradniach leczenia zezów i niedowidzenia
- w przedszkolach z dziećmi zezującymi i niedowidzącymi
- w salonach optycznych

Może również prowadzić własną działalność.

Kariera edukacyjna

Zanim rozpoczniesz naukę w dwuletniej szkole policealnej (wyłącznie dla młodzieży) kształcącej w zawodzie ortoptystka, musisz ukończyć dowolne technikum lub liceum. Zatem zawód ortoptysty nie musi być Twoim

Z pierwszej ręki

Aniela, ortoptystka z 14-letnim stażem pracy m.in. w przedszkolach:

Systematyczność i jeszcze raz systematyczność ćwiczeń. Ha! Trudno do niej przekonać dzieci. Dobra współpraca z rodzicami, właściwe podejście i do nich, i do dzieci – tego uczyłam się przez wiele, wiele lat...

pierwszym i jedynym zawodem. Egzamin kwalifikacyjny odbywa się pod koniec klasy drugiej.

Ortoptyści mogą kontynuować edukację na studiach, na kierunkach medycznych.

Perspektywy zawodu

Badania przesiewowe dzieci w wieku szkolnym dowodzą, że około 50% z nich cierpi z powodu zaburzeń widzenia obuocznego (m.in. zaburzeń akomodacji, konwergencji, fuzji obrazów, stereoskopii), nierzadko mimo prawidłowej ostrości wzroku i braku wady refrakcji. Podjęcie wczesnej diagnostyki i leczenia wpływa na jakość życia, chroni przed wykluczeniem z możliwości wykonywania wielu zawodów oraz inwalidztwem wzrokowym. Świadomość rodzicielska w tym obszarze rośnie. Absolwenci współpracując z psychologiem i pedagogiem szkolnym, pomagają w weryfikacji diagnozy o dysleksji – co dotyczy kolejnych kilkunastu procent dzieci. Wszystko razem stwarza rosnące zapotrzebowanie na usługi ortoptyczne.

Co ma garnitur do szkolnej wycieczki, czyli o poznawaniu zawodów od podszewki

Doradcy zawodowi, za Richardem Nelsonem Bollesem, powtarzają, że z karierą jest jak z garniturem czy garsonką. Na wieszaku albo na koleżance wygląda świetnie, ale czy bez założenia na siebie zaryzykowałbyś/zaryzykowałybyś kupienie rzeczy drogiej i którą będziesz nosić niemal codziennie?

A teraz rachunek sumienia: **ilu z nas tak „bez przymierzania” kupuje przyszły zawód**, inwestując swój czas i wysiłek w zdobycie kwalifikacji i dyplomu zawodu, który nie wiadomo jak będzie „leżał”?

A jak wybieramy garnitur?

- **Sprawdzasz rozmiar** – zwłaszcza wymiary, na które poprawki krawieckie nie pomogą. **Przyjrzyj się zadaniom** w obserwowanej pracy – jakich wymagają zdolności? Czy pracujesz fizycznie, czy umysłowo, a może z użyciem pamięci do liczb? Wiesz, że nie urośniesz 20 cm, by dopasować się do rozmiaru ubrania. Zatem jeśli kompletnie nie masz zdolności matematycznych, zawód technik rachunkowości jest niejako „nie w Twoim rozmiarze”.
- **Sprawdzasz jak leży na Tobie ten fason** – czy czujesz swobodę ruchów? Czy podkreśla walory Twojej figury, czy obnaża niedoskonałości? **Poobserwuj atmosferę w miejscu pracy**, wymagania wobec stylu pracy i osobowości. Trudno na co dzień zmuszać się

do zachowania, którego nie lubimy. Osobom niecierpliwym źle będzie w dziale reklamacji, urodzony lider będzie się męczył, nie mogąc o niczym decydować.

- Kupując ubranie, **sprawdzasz też tkaninę** – czy miła, czy przewiewna. **Sprawdź** zatem i **warunki w miejscu pracy** – czy odpowiadają Twojemu temperamentowi? Odwiedź wybrane miejsce pracy. Jak tam jest? Czy wytrzymujesz ciągly hałas lub przeciwnie – czy nie usypiasz po godzinie „bibliotecznej” ciszy? Czy wytrzymasz w pomieszczeniu typu open space?
- Czasem **pytasz o opinie innych**, już noszących daną markę. **Zrób** zatem **wywiad** z kimś zatrudniającym i zatrudnionym – co jest w tej pracy wyzwaniem, a co korzyścią w długoterminowej perspektywie, czy można awansować, jakie są trendy, która marka (czyli jaka szkoła/firma?) daje możliwości rozwoju.
- Jednak w sklepie nie zabierasz do przymierzalni wszystkich garniturów. Wiesz, że zwężane nogawki – to nie dla Ciebie, bo sprawdziłaś to na dzinsach. Również **w poznawaniu zawodu możesz skorzystać ze swoich doświadczeń** nieprofesjonalnych: opiekując się siostrzenicą – przymierzasz pracę opiekunki, projektując plakat na dyskotekę – właśnie testujesz się w obszarze reklamy. Czy to było przyjemne? Jak sobie poradziłeś? Czy chciałabyś to robić przez większość dnia przez resztę życia?

Poznaj Zawody Z obszaru Z – może w którymś Zasmakujesz?

Pytaj u źródła:

Podobno wystarczy 7 uścisków dłoni, aby połączyć nas z innym człowiekiem na świecie – nawet z prezydentem USA. Zacznij zatem od krewnych i znajomych – może znają kogoś pracującego w interesującym Cię zawodzie?

Uczęszczaj na targi edukacyjne, giełdy zawodów, dni otwarte w szkołach zawodowych i spotkania z profesjonalistami zorganizowane w Twoim gimnazjum.

A może zorganizujesz coś sam dla klasy? Współpracując przy organizacji spotkania z interesującym Cię specjalistą, zaobserwujesz i dowiesz się dużo więcej niż tylko jako słuchacz pogadanki.

Obserwuj:

- zawsze, gdy wchodzisz gdzieś, gdzie zatrudniony jest przedstawiciel zawodu, np. do sklepu czy banku z ochroną;
- na wycieczce szkolnej zorganizowanej przez nauczyciela do różnych miejsc. To niepowtarzalna okazja, ponieważ podczas wycieczki możesz być wprowadzonym do miejsc, których nieupoważnionym się nie udostępni.

Mundur od podszewki – czyli jak poznać zawody związane z bezpieczeństwem

- Poproś nauczyciela o zorganizowanie wycieczki do zakładu pracy.
- Zatrudnij się jako wolontariusz podczas imprezy masowej, zobaczysz z bliska, jak pracują służby ochrony.
- Wyszukaj w internecie przepisy i wzory dokumentacji BHP – przeczytaj, próbując zrozumieć ☺ i oceń przestrzeganie standardów BHP.
- Przypomnij sobie sytuację zagrożenia, w której kiedyś się znalazłeś, i przeanalizuj, jeśli pamiętasz, swoje ówczesne uczucia i działania.

Popchaj wózek, czyli jak poznać zawód z grupy opiekuńczej

- Poproś nauczyciela o zorganizowanie wycieczki do DPS. Szanuj mieszkańców, zachowuj się dyskretnie – jesteś u nich w domu.
- Zatrudnij się jako wolontariusz/pomocnik na obozie integracyjnym dla młodzieży z niepełnosprawnością ruchową lub intelektualną albo w domu opieki.
- Zaoferuj na dłuższy czas, regularnie lub na pełne kilka dni, rodzinie lub znajomym swą pomoc w opiece nad osobą starszą lub niepełnosprawną czy małym dzieckiem.

Przymierz kitel – czyli jak poznać zawód z grupy medycznej

- Przyglądaj się tym zawodom z pozycji pacjenta, np. u stomatologa lub w przychodni.
- Jeśli w Twojej rodzinie są osoby starsze lub schorowane, poproś ich, by zabrali Cię na badania w charakterze osoby asystującej – okaż zainteresowanie pracą specjalisty, dopytuj.
- Idź na masaż – przyjemne z pożytecznym.
- W bibliotece czytaj czasopisma branżowe. Na przykład dla osób zainteresowanych zawodem technika farmaceutycznego byłyby to: „Czasopismo Aptekarskie”, „Świat Farmacji”, „Farmastyle”, a nawet „Technik Farmaceutyczny w Aptece” i wiele innych.

Stanowcza uprzejmość – o pracy w agencji ochrony z pierwszej ręki

Tomasz, 30 lat, pracownik dużej agencji ochrony z 7-letnim stażem pracy

– *Dlaczego wybrał Pan ten zawód?*

Zdecydowałem się na zawód pracownika ochrony, ponieważ od dziecka interesowali mnie ludzie w mundurze: wojskowi, policjanci, strażacy. Chciałem chodzić w mundurze, nauczyć się posługiwać bronią. To, że nie policjant, nie strażak, tylko pracownik ochrony, to już raczej przypadek.

– *Co sprawia Panu satysfakcję?*

To, że spełniłem swoje dziecięce marzenia.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Najtrudniejsze są szybkie decyzje i co paradoksalne – stanowcza uprzejmość w stosunku do osób, które na nią tak naprawdę nie zasługują: wulgarnych, zaczepiających, awanturujących się. Często spotykałem się z takimi osobami podczas zabezpieczania imprez masowych.

– *Jak wygląda Pana dzień pracy?*

Obecnie pracuję na 8-godzinne zmiany. Moja praca polega na ochronie obiektu podlegającego obowiązkowej ochronie. Mam na wyposażeniu środki

przymusu bezpośredniego. Jestem uzbrojony w broń palną. Patroluję obiekt po wyznaczonych trasach, obserwuję, sprawdzam stan zabezpieczeń.

– *W jaki sposób znalazł Pan pracę?*

Po szkole złożyłem aplikacje do kilku agencji ochrony. Jednak przyjęła mnie ta, w której wcześniej odbywałem praktyki zawodowe. Pracowałem tam przez 3 lata, a następnie zmieniłem pracę. Jako osobie z praktyką nie było mi trudno to zrobić.

– *Jaka jest Pana rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Wybierzcie dobrą szkołę, taką, która zapewnia praktyki w dobrych firmach. Poza tym zarobki na początku nie są oszałamiające, ale pracę znajdziecie bez trudu.

Stanowcza uprzejmość – okiem pracodawcy

Mariusz, 55 lat, współwłaściciel agencji ochrony od 10 lat

– *Jak długo pracuje Pan w branży?*

Od 10 lat. Po odejściu na emeryturę w służbach mundurowych wspólnie z kolegą skompletowaliśmy dokumenty, uzyskaliśmy koncesję i otworzyliśmy agencję ochrony.

– *Czego oczekuje Pan od kandydata do pracy?*

Przed wszystkim kwalifikacji potwierdzonych stosownymi dokumentami: dyplomem, świadectwem, licencją pracownika ochrony fizycznej. Nie bez znaczenia jest też rozważa i opanowanie.

– *Czego często brakuje kandydatom do pracy, absolwentom szkół?*

Umiejętności praktycznych lub odwagi praktycznego stosowania wiedzy, którą zdobyli w szkole. Często ładnie mówią: „skończyłem szkołę”, „byłem na prakty-

kach”, a nie potrafią konkretnie powiedzieć, czego się nauczyli.

– *Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?*

My prowadzimy stały nabór. Jeśli komuś nie odpowiada charakter lub czas pracy, odchodzi i na jego miejsce przyjmujemy następną osobę. Nasza agencja się rozwija i chociaż nie jest to korporacja, potrzebujemy stale nowych osób. Nie ulega wątpliwości, że dobry pracownik to skarb dla pracodawcy, dlatego są w naszej firmie osoby, które pracują od początku.

Nie mam pasji

Mam 15 lat i naprawdę nie wiem, do jakiej szkoły pójść. Mam średnie oceny ze wszystkiego, rodzice nie lubią tylko, gdy przynoszę dwóje, więc uczę się wszystkiego po trochu. Nic szczególnie mnie nie kręci. (...) Wszyscy pytają: do jakiej szkoły chcesz iść, kim będziesz... Mój kolega wie, że technikum budowlane, bo lubi fizykę i geometrię, koleżanka prawo, bo lubi historię.

A ja nie wiem! Nie lubię tych pytań, bo czuję się wtedy jak osoba nieciekawa, bez pasji. (...). Pomóżcie!

Maciek

Doradca – Małgorzata Kałaska

Drogi Maćku!

Nie znam osoby bez pasji. Znam jedynie osoby, które mają pasje z dziedziny **nieopisanej** żadnym szkolnym przedmiotem ani nawet żadną dziedziną nauki. Oraz takie, które o swoich pasjach **nie wiedzą** lub ich **nie doceniają**. Pasją mojej koleżanki było rozmawianie z ludźmi – rozważała dziennikarstwo, została psychologiem. A widziałeś kiedyś w programie szkolnym przedmiot „rozmawianie z ludźmi”? No właśnie 😊

Jak dotrzeć do swoich zainteresowań? Przez samoobserwację!

Oto **lista pytań pomocniczych**:

- Przy jakich czynnościach zapominasz o całym świecie, także o głodzie i zmęczeniu? Możesz je wykonywać z największą przyjemnością, za darmo. Sklejanie modeli, zabawianie rodzeństwa? Organizowanie imprez tanecznych dla klasy... Pomyśl, jaką wiedzę

i jakie umiejętności musisz wykorzystywać, żeby to robić dobrze.

- Które informacje z gazet, TV, zasłyszane zapamiętujesz niemal mimochodem, bez wysiłku?
- Które internetowe fora tematyczne odwiedzasz często? Ogrodnicze? Motoryzacyjne? Fotograficzne?
- W jakich sprawach inni (znajomi, rodzina) pytają Cię o opinię, bo wiedzą, że się na tym znasz? To może być przepis kulinarny, wybór tableta, naprawa motoroweru.
- O czym możesz rozmawiać godzinami? Na jaki temat się rozgadujesz?
- W jakich informacjach, książkach, czasopismach się zaczytujesz?

I co? Założę się, że teraz już masz zainteresowania 😊.

Idź tropem ulubionych czynności i codziennych drobnych talentów, a stąd już krok do odkrycia pasji. Trzymam kciuki!

Małgorzata

W następnych numerach

Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z rozmaitych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem? Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Klucze do psychozabawy

Klucz do psychozabawy ze strony 6

Obliczanie i interpretacja wyników:

W tabelce poniżej są 3 kategorie: A, B, C. Dla każdego pytania jest wskazanie, czy w danej kategorii jest dla niej punkt i za jaką odpowiedź – TAK czy NIE. W niektórych pytaniach punkt jest zdobywany w więcej niż jednej kategorii, np. i dla A, i dla B. Podlicz swoje punkty: jeśli masz najwięcej punktów z kolumny A – poczytaj o pracy ochroniarza, jeśli w kolumnie B – pomyśl o pracy strażaka, a jeśli w C – wczytaj się w obowiązki i warunki pracy technika ds. bhp. Wynik powinien choć troszkę pasować do Twojego temperamentu i stylu działania. Ale **pamiętaj – to tylko zabawa** 😊

Lp.	Punktacja A	Punktacja B	Punktacja C
0	A = 1	B = 1	C = 1
1		TAK = 1	
2	TAK = 1		
3	TAK = 1	TAK = 1	
4			TAK = 1
5			TAK = 1
6		TAK = 1	NIE = 1
7			TAK = 1
8		TAK = 1	
9			TAK = 1
10	NIE = 1		
11	NIE = 1		
12	NIE = 1	NIE = 1	TAK = 1
13	NIE = 1	NIE = 1	TAK = 1
14		TAK = 1	
15	TAK = 1		
	MAX8	MAX8	MAX8

Klucz do psychozabawy ze strony 9

Nr pyt.	Opiekunka dziecięca	Opiekun w domu pomocy społecznej	Opiekun osoby niepełnosprawnej
1	A = -1	B = -1	C = -1
2	B = +1 D = -1	C = +1 D = -1	A = +1 D = -1
3	A = -1 D = +1	A = -1 B = +1	A = -1 C = +1
4	A = +1 D = -1	C = +1 D = -1	B = +1 D = -1
5	D = +1 B = -1	A = +1 B = -1	C = +1 B = -1

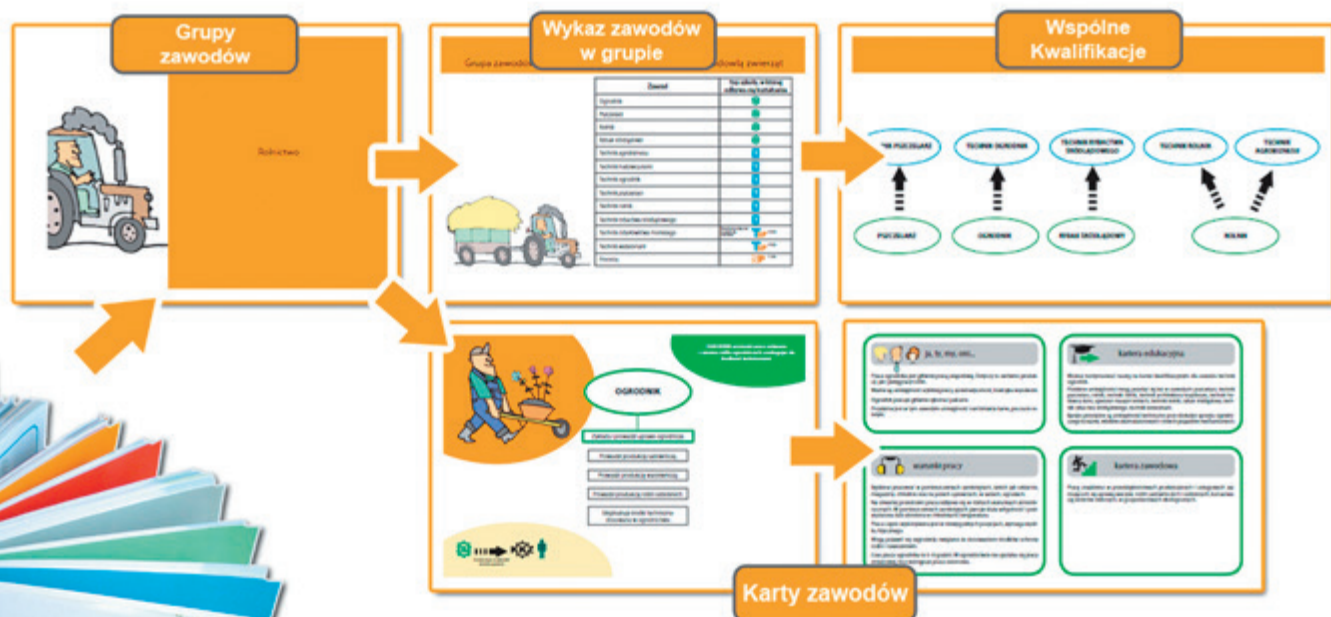
Objaśnienie: im więcej punktów w kolumnie danego zawodu uzyskasz, tym większe masz do niego przygotowanie. Zwróć uwagę na punktację minusową – niektóre odpowiedzi mogą świadczyć o trudnościach w przystosowaniu się do zadań zawodów związanych z pomocą.

Klucz do psychozabawy ze strony 13

Nr pyt. / Odpowiedź	1	2	3	4	5	6
A	S = 1	O = -1	S = 1	P = 1	S = 1	S = 1
B	O = 1	S = -1	P = 1	F = 1	P = 1	O = 1
C	P = 1	F = -1	O = 1	S = 1	O = 1	F = 1
D	F = 1	P = -1	F = 1	O = 1	F = 1	P = 1

Sprawdź, do jakiej litery przypisuje punkt udzielona przez Ciebie odpowiedź na każde z pytań. Podlicz wynik dla każdej z liter: F – technik farmacji, S – asystentka stomatologiczna, P – technik ortopeda, O – ortoptystka.

Zawód o najwyższej liczbie punktów powinien Cię zainteresować.

Czytelny system oznaczeń

	Kształcenie w zasadniczej szkole zawodowej
	Kształcenie w technikum
	Kształcenie w technikum lub szkole policealnej
	Kształcenie w szkole policealnej
	Kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym
	Zawód, w którym można kontynuować kształcenie, zdobywając dyplom technika Zawód, który jest kontynuacją zawodu z poziomu zasadniczej szkoły zawodowej
	Kształcenie w rzemiośle
	Kształcenie dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych, np. niewidomych lub słabowidzących
	W ostatnich latach mniej niż 100 uczniów przystępowało do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe
	W ostatnich latach mniej niż 1000, ale więcej niż 100 uczniów przystępowało do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe
	W ostatnich latach więcej niż 1000 uczniów przystępowało do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

Redakcja: Małgorzata Kałaska, Anna Karbowniak

Autor tekstu źródłowego: Beata Służalska, Małgorzata Kałaska

Recenzja: Daniel Kukla

Bibliografia:

- Przewodnik po zawodach. Dorota Obidniak, Agnieszka Pfeiffer, Maria Suliga. KOWEZiU, Warszawa 2011.
- Przewodnik po zawodach. Wydanie II. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach.
- www.koweziu.edu.pl
- http://new.koweziu.edu.pl/plakaty-ulotki-broszury/item/18-materialy_educacyjne Oświatowe ABC. Co dalej po gimnazjum?